

DUNAMELLÉK

Dunamelléki Református Egyházkerületi Közlöny – 30. szám
2018. május

Egyházkerületi Közgyűlés 2018. május 9.

6. Megemlékezés Ravasz László lemondatásának 70. évfordulóján

Földváryné Dr. Kiss Réka, a Nemzeti Emlékezet Bizottság elnöke, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara egyháztörténeti tanszékének vezetője:

Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Két nap múlva lesz hetven éve, hogy 1948. május 11-én Ravasz Lászlót, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspökét, Rákosi Mátyás, a kommunista párt vezetője gondosan előkészített támadások keresztüztében, nyílt politikai kényszerrel lemondatta tisztségéről. Pap László, a Teológia Akadémia professzora, későbbi dékánja visszaemlékezésében úgy fogalmazott, hogy olyan még nem volt a Magyar Református Egyház történetében, hogy egy párt főtitkára egy püspököt lemondasson.

1948 rendkívül sűrű év volt az egyházak életében. A kommunista diktatúra kiépülésének – saját szóhasználatuk szerinti – fordulópontja: a „fordulat éve”, ahogy a kommunista történetírás értelmezte 1948-at, a kommunista párt teljhatalomra jutásának és az egyházüldözés kiteljesedésének szimbolikus évét. Úgy vélem, hogy 1948, illetve Ravasz lemondatásának eseménysora – amelynek utolsó epizódja volt a püspöki tisztségtől való megválás – szimbolikus kezdőpillanata a diktatúra egyházba való behatolásának, és talán az egyházak egyik legnehezebb időszakának is, amiről fontos, hogy megemlékezzünk. Hiszen 1948-ra mindenki számára világossá válhatott, hogy egy vallás-, egyház-, és társadalomellenes diktatúra készül hosszú időre berendezkedni Magyarországon. Csoóri Sándornak van egy gondolata, amit én nagyon szeretek: „Felejteni sokféleképpen lehet, úgy is, hogy ha nem a lényegre akarunk emlékezni.” Azt gondolom, hogy egy ilyen évforduló egyszerre idézheti fel, hogy mit veszített az egyház, mit támadt meg a kommunista hatalom, amely saját magát a humanizmus betöltőjeként éltette, és arra is emlékezhetünk, mi következett a kommunizmus évtizedeiben.

Amikor felmerült, hogy Ravasz László lemondatásáról, az őrségváltásról, és a kommunista teljhatalom kiteljesedéséről megemlékezzünk, magam sem gondoltam, hogy mennyire aktuális lesz ez az emlékezés. Engedjék meg, hogy felidézzem azt, hogy néhány nappal ezelőtt Nyugat-Európában, születésének 200. évfordulóján, Marx Károlynak szobrot emeltek, és ünneppsorozatot rendeztek; ráadásul a kereszténydemokrácia jegyében is. Éppen ezért fontos felidézni, hogy Marx Károly munkássága, amely a későbbi kommunista diktatúra elméleti alapjául szolgált, nemcsak egy elvont eszme volt, hanem egy nagyon gyakorlati cselekvési program is. Marx ugyanis azt hirdette, hogy programjának a lényege a minden meglévő kriti-

kája: a fennálló, létező rend, társadalmi erkölcs kritikája. Ezen belül is – Marxot idézve –: „a vallás kritikája, mely minden kritika előfeltétele”. Hogy Marx számára mit is jelentett a kritika, azt megint csak tőle magától tudhatjuk: „a kritika nem bonckés, hanem fegyver, tárgya az ellensége, akit nem megcáfolni, hanem megsemmisíteni akar.” Arra pedig, hogy ki az ellenség, aki ellen a fegyvert be kell vetni, szintén Marx adott feleletet: „annyi rést kell ütni a keresztény állam gépezetében, amennyit csak lehet.” A 19. század közepén tehát megfogalmazódott a „program”, egy évszázaddal később Magyarországon, Rákosi Mátyás uralomra jutásával ez a program valósággá vált. 1948. május 11-e pedig azt jelezte, hogy a burkolt, kevésbé látványos egyházüldözést felváltotta az egyház tekintélyét, beágyazottságát, a vallásos hagyományok végső megtörését célzó nyílt, összehangolt támadások politikája.

Amikor Ravasz László lemondatására emlékezünk, akkor egy emblematikus, egy ikonikus személynek a lemondatására emlékezünk. A lemondatás körülményei, a burkolt és nyílt politikai fenyegetések változatos eszköztára világossá tette, hogy a harc totális lesz az egyház, a vallásos hagyomány- és értékrendszer ellen. Ugyanis, ahogyan és amikor Ravasz Lászlót támadták, akkor már nemcsak egy református püspököt szorították ki az egyházvezetésből és a közéletből, még csak nem is pusztán a református egyházat támadták, hiszen Ravasz ismertsége, tekintélye messze meghaladta a felekezeti határokat. „Szeretnék nemzedékem prédikátorra lenni” – a sokat idézett program Ravaszt valóban ismert és elismert igehirdetővé tette. A Rákosi által vezényelt lemondatása, amely egyben az első, országosan ismert egyházi vezető félreállítása volt, éppen ezért az egész keresztény társadalom számára világos üzenetként szolgálhatott. Május 11-ét egyházellenes intézkedések sora követte: júniusban az iskolák államosítása, szeptemberben Ordass Lajos evangélikus püspök letartóztatása, és koncepciós perbefogása, októberben az egyházra oktrojált kényszeregyezmény elfogadása, karácsony másodnapján Mindszenty József bíboros jogellenes letartóztatása. Mind az egyházi lét gettóba szorítására tett kíméletlen intézkedések.

Amikor diktatúráról beszélünk, akkor – azt gondolom – nagyon fontos, hogy arra is figyeljünk, hogy ez a nyelv diktatúrája is volt. A kommunista diktatúra ugyanis nemcsak az egyház intézményrendszerét, hanem a hitelességét is ki akarta kezdeni, a nyelv átformálásával a gondolkodást is át akarta alakítani. Így lettek a kommunista rendszerrel szembefordulók „klerikális reakciók”, a „haladás ellenségei”, illetve vált a „fasizmus maradványai elleni harc” a jogos és szükséges számonkérést messze meghaladó mértékben parttalan lehetőséggé az ellenségnek minősülők körének kiterjesztésében.

Hogy kiket támadtak, és kiket tekintettek ellenségnek? Nemcsak Ravasz Lászlót, hanem egy egész nemzedéket. Egy rendkívül felkészült, az egyház megújításán, a református identitás újraformálásán dolgozó nemzedékről beszélünk. Most csak neveket tudok előhozni, az életpályákat az idő rövidségére tekintettel nem tudom bemutatni. Szabó Imre a Bujba száműzött esperes, a Kálvin téri Muraközy Gyula, az '56-os szerepvállalása miatt meghurcolt Pap László, Dobos Károly, Bodoky Richárd, hogy csak néhány nevet említsek. Ebben a sorban bizony benne van Bereczky Albert is, aki rendkívül karizmatikus igehirdetőként és egyházépítőként kezdte, és akit bizonyos szempontból, ha tetszik, szintén elveszített a református egyház a kommunista diktatúra berendezkedése során. De megemlíthetjük Soós Gézárt is, akit a „magyar Wallenbergként”, a református zsidómentés egyik legfontosabb személyiségéeként, illetve a 75 évvel ezelőtti nagy értelmiségi találkozó, a '43-as balatonszárszói SDG tábor megszervezőjeként tartunk nyilván, s akinek az ún. Magyar Közösség koncepciós per előkészítése miatt kellett véglegesen külföldre emigrálnia. Hosszú a veszteséglista, a kényszerűen megtört életpályák sora.

Egy hibákat, mulasztásokat is elkövető, de építkező, virágzó, intézményileg, lelkiileg egyaránt megújuló református egyház lehetőségei szorultak béklyók közé. Bár az intézményépítés nem egyenlő az egyházépítéssel, mégis beszédes adat, hogy 1941-ig az egyházkerületben Ravasz püspöksége alatt 56 új templom, 85 gyülekezeti ház, 75 iskola, és csak itt, Budapesten és környékén 37 új templom épült. Több mint a fele a ma is álló templomoknak.

Hogy ez az építkezésekben is tükröződő, sokszínű belmisszió, a negyvenes évek ébredési hulláma mennyire erős volt, azt pontosan azt mutatta, hogy a diktatúra ellenére az egyház túlélte ezeket az éveket. Németh László szép kifejezésével élve: búvópatakként, mocorgó szigetként élte túl az egyház a diktatúra lelki-szellemi sivárságát. A diktatúra elbukott, a marxista eszmerendszer tovább él; az elmélet is, a praxis is. Éppen ezért különösen fontos, hogy – Csoóri Sándor szavaival élve – emlékezzünk a lényegre, és idézzük fel azt is, amire büszkék lehetünk. Azt gondolom, van mire emlékeznünk. Emlékezzünk, és a hittudományi kar oktatójaként, Lányi Gábor egyháztörténész kollégámmal és a többi munkatárssal együtt abban szeretnénk segítségül szolgálni, hogy ebben az emlékezésben együtt munkálkodhassunk. Köszönöm, hogy meghallgattak.

Dr. Lányi Gábor János, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara egyháztörténeli tanszékének oktatója:

Bereczky Albert, miután ellenjelöltjei „külső sugallatra” visszaléptek, úgy is csak kis többséggel, 640-ből 340 szavazattal, lett Egyházkerületünk püspöke 1948 nyarán (július 16-án, beiktatására 1948. szeptember 28-án került sor). Révész Imre egy évre rá bekövetkező lemondásával ő lehetett a Zsinat és a Konvent lelkészi elnöke is. Az „örségváltás” végbement, egyházunk következő évtizedét teljes joggal nevezhetjük Bereczky-korszaknak. Még ha Bereczky személyes motivációinak megítélése mindmáig vita tárgya is, egyértelmű azonban, hogy hivatali ideje alatt a református egyház fokozatosan sodródott a magyar társadalmi élet perifériájára: kiszorult az oktatás, a kultúra, a szeretetszolgálat területeiről, a sajtó és a közélet fórumairól.

Az iskolák államosítása 1948 nyarán; az 1948. októberében (7.) az állammal kötött Egyezmény, amely az egyház anyagi kiszolgáltatottsága által az állami kontroll kiteljesítéséhez vezetett; a missziói és ifjúsági egyesületeinek önkéntesként bemutatott felszámolása 1950 végére; az egyházi média jelentős zsugorodása fémjelezték azt a folyamatot, amellyel az egyházi vezetés néha a kötelező mérőföldön is túlmenve követte az állam direktíváit és amit az eltávolított Ravasz találóan „az egyház gyengítése az egyház által” módszerének nevezhetett.

A kezdeti ígéretek ellenére az egyházkormányzatot centralizálták, a presbitériumok, gyülekezetek autonómiáját megnyirbálták. A centralizációt szolgálta az egyházmegyei határoknak a világi közigazgatási határokhoz való igazítása 1952-ben, amely nemcsak a régi egyházmegyék megszüntetéséhez és újak alapításához vezetett, hanem mellékesen lehetővé tette a nem lojális esperesek lecserélését is. Az egyházszervezet legalsó szintjén a központosító folyamat része volt a „kislétszámú anyaegyházközségek” szintén hatalmi szándékoktól vezérelt összevonása, bokrosítása, ezáltal presbitériumaik feloszlatása, lelkipásztoraik állásvesztése is.

Azok a lelkészek, presbiterek, akik nem illeszkedtek bele az új vonalba, gyakran koncepciózus fegyelmi eljárások – Bereczky szóhasználatával „adminisztratív eszközök” – segítségével felfüggesztésre, nyugdíjba, vagy álláscsere és áthelyezés által másik gyülekezetbe kerültek.

Mindeközben folyamatosan folyt a református egyház társadalmi bázisát alkotó középbirtokos parasztság kulákként való megbélyegzése és tsz-ekbe kényszerítése, amely folyamatból a „mintaprédikációk” előírásával közvetve az egyházkormányzat is kivette a részét.¹ Az állam itt két legyet ütött egy csapásra. Nemcsak egy vele szembehelyezkedő társadalmi réteget számolhatott fel, hanem ráadásul ezzel az egyháznak is járulékos veszteséget okozott, hiszen ezen réteg ellehetetlenülésével az egyház minden esélyét elvesztette az önfenntartásra. Szintén elmaradt az egyházi tiltakozás a kitelepítésekkel szemben is, amelynek szintén nagyon sok lelkész, presbiter, vagy egyszerű egyháztág volt a kárvallottja.

Maga Bereczky is számolt azzal, hogy a „forradalmi átalakulás évei” meg fogják próbálni az egyháztágokat, ezért az egyháznak – megfogalmazása szerint – az „erőt adó otthon” szerepét kellett volna betöltenie. Viszont az egyházkormányzat éppen egyik legnagyobb történelmi próbatételében hagyta magára a rábizottakat. Éppen az eddigi történelmi viharokban a magyarság menedékhelyül szolgáló erőt adó otthona taszította most ki őket, ami máig érezhető tekintély- és bizalomvesztést okozott a magyar reformátusság köreiben.²

Friss élményem egy idős lelkész házaspárral való beszélgetésem, akikkel egy Pest környéki falu anyaegyházának missziói egyházközséggé való önkényes visszaminősítéséről készítettem interjút. A visszaminősítés azért történt meg, hogy Bereczky az egyik vonalas bizalmasát nevezhesse ki lelkésznek, akit a „kulák” presbitérium és gyülekezeti tagok nem választottak volna meg. A régi középbirtokos gazdákból álló presbitériumot gondatlan kezelés koncepciózus vádjaival feloszlatták, helyükbe munkásokból, kisparasztokból álló intézőbizottság került. A múlt héten hallottam először, hogy mindezen folyamatok következtében a felosztatott presbitérium egy tagja öngyilkosságot követett el. **A rendszerszintű bűnök az egyének szintjéig lehatoltak, életeket, családokat dúltak fel, rontottak meg, és ennek a folyamatnak felső vezetése által az egyház is a részesévé vált.**

4

Gombos Gyula, a korszak 60-as évekbeli emigráns kritikusának találó meglátása, hogy a Bereczky-korszak részben átmentette ugyan az egyházi élet olyan „külsőségeit,” mint az egyház-szervezet, az intézmények, a lelkészi állomány és a templomok; ugyanakkor azzal, hogy feladta a magyar kultúrában és oktatásban betöltött majd fél évezredes szerepét, valamint magát az Isten igéjének hirdetését szolgáltatta ki a pártállami propaganda érdekeinek, eltékozolta a „belsőit:” „az egyházkormányzat nagy mértékben fölládozta a lényegtelenért a lényegét, a külső látszatért a belső küldetést, a tömlőért a bort s egy tál lencséért az örökséget.”³

Mindezen folyamatok éppen 70 éve 1948. május 11-én, Ravasz László lemondásával vették szimbolikus kezdetüket.

Ugyanakkor a bor a tömlő nélkül sem vesztette el ízét és erejét. A hivatalos vonalvezetéssel elégedetlen egyháziak között már az 1955-ös nyári lelkészkonferenciák óta bontogatta szárnyait a Megújulási Mozgalom, amely aztán a budapesti teológushallgatók Hitvalló Nyilatkozata és Ravasz 1956 nyári memoranduma útján már az 1956-os forradalmi események előtt előkészítette a terepet a megújító törekvések számára. Ez a szellemiség még akkor is tovább élt, amikor az államhatalom a forradalommal együtt a belső egyházi megújulásra való törekvést is újra elnyomni igyekezett.

¹ Gombos, i.m., 49.

² Lásd erről Bereczky Albert: Mérlegretételünk – Püspöki jelentés, *Református Egyház*, IX. évf. 1957/16. 354.

³ Gombos, i.m., 38.

7. Püspöki jelentés

Előterjeszti: Szabó István püspök

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Másodjára vagyunk együtt kényszerű szomorúsággal. Tavaszon tanácsulást szoktunk tartani, és a kiküldött napi rendből látható is, leginkább tanácsulási anyagokat fogunk tárgyalni: záró számadásokat, költségvetéseket, egyéb ügyeket. De az elmúlt esztendőben és az idén is haláleset kényszerített, hogy közgyűlést hívjunk egybe, mert eltávozott szolgatársunk helyébe választást elrendelni a közgyűlés feladata. Egy esztendővel ezelőtt Hegedűs Béla főjegyzőnk halála nyomán rendeltük el választást, most pedig Tökéczki László főgondnok halála után fogjuk elrendelni a választás kiírását. Tökéczki Lászlóról még fogok néhány szót szólni.

A Római levélből olvastam az igét, amely most a Bibliaolvasó Kalauzban előttünk van. Lehet, hogy jobb lett volna az Ószövetség kijelölt részét, Illés próféta történetét olvasni, aki a palástját a fejére borítja az Úr érkezén, így megy találkozni Istenével. Nem ártana nekünk sem néha a fejünkre borítani a palástot, ha az Úrral találkozunk, Tőle feladatot, elhívást, megbízást kapunk. Lehet ezt úgy is venni, hogy íme, itt van egy újabb lehetőség, de jobb és méltóbb azzal az alázattal venni, hogy a Seregek Ura az, Aki szól hozzánk. A Római levélben is Ő szól hozzánk. Ez a kegyelem levele, de szívesebben mondom így, hogy a *kegyelmek* levele, hiszen itt van a kiválasztás kegyelme, az elrendelés kegyelme, az elhívás kegyelme, a megigazítás kegyelme, a szentelés kegyelme. Egy szóval: Krisztus kegyelmei ezek. A testet öltött isteni kegyelem tükröződik vissza a Római levél minden sorában, a polemikus és buzdító részeiben is, de még ott is, ahol az apostol mintegy bemutatkozik a Római gyülekezetnek. A kegyelmek világában járunk itt, úgy, ahogy János apostol mondja: vettük is a kegyelmet kegyelemért (János ev. 1,6). Most, a mennybemenetel ünnepe előtt egy nappal, és pünkösdre előre tekintve, azt kívánom minden közgyűlési tagunknak itt, a közgyűlésen, és odahaza a gyülekezetekben, hogy ezzel a szabad és hálás szívvel készüljünk majd nagy ünnepeinkre. Mindig az a kérdés, hogy ha élhetünk a kegyelem által, mert kegyelem által élünk, hogyan élünk vele? Mire készítet bennünket Isten kegyelme? Ha előre lapozunk a Római levélben, meg is találjuk a választ. Az apostol arra buzdítja az erőtlenségéből, elveszéséből, vétkességéből, meg nem kegyelmezetttségéből kegyelemre talált embert, akit Isten Lelke erősített, hogy aki erős, az segítse a gyengéket. Mi, erősek márpedig segítsük a gyengéket! Ezt a készítetést ki kell terjeszteni egyházunk és egyházkerületünk életében is. Sokszor beszélünk a gyengébbeknek, a gyengébb lábon álló gyülekezeteknek, a nehéz körülmények között szolgálóknak, a kisebb közösségeknek a megsegítéséről. A mostani tanácskozáson is előkerülnek majd a költségvetésben erre vonatkozó részek. Igen, ezek, úgymond, nem belső spirituális történetek, mindazáltal: a szívünk mozdulásának a külső kivetülései. S ha nincs meg ez a készségünk, akkor nem hiteles semmiféle nagy akciónk. Vannak egyházunkban is látványos jótékonyági akciók, nagy gyűjtések, nagy odaszánások, nagy odafordulások. Gondolok akár az üldözött keresztényének megsegítésére. Ez azonban csak úgy hiteles, hogy ha közben azokat is észrevevesszük a magunk körében, aki közvetlen segítségünkre szorulnak.

Máshova tartozik, de ide is tudom alkalmazni, az ébredés nagy alakja, Szikszai Béni könyvének egy megjegyzését. „Ahogy én láttam” címmel, pár éve ezelőtt jelentek meg emlékezései. Rendre előveszem ezt a könyvet és beleolvasok. Sok rettenetes és kellemetlen igazság van benne. Mert az igazság sokszor nagyon fáj. Igen, vannak benne túlzások is, mint ahogy az akkori ébredésnek is voltak túlzásai, túlhajtásai, sőt, vadhajtásai. Ezt maga Szikszai Béni is látja a korabeli misszió kapcsán. Az a megjegyzése, amire most utalok, abból a szakaszból

való, amelyben éppen az ébredés nagy korszakát, a 2. világháború végét, a háború utáni kort, a kommunisták hatalomra jutását taglalja, illetve azt, hogy Magyarország is hirtelen, az elvesztett világháború után a győztesek táborában találja magát, csak hogy rabszolgáállamként, vazallusként, ahol az imént megemlített Marx Károly gondolatai jegyében egy új világot, egy új típusú embert próbáltak megteremteni. Értékeli az ébredést is és az egyházat is, és megjegyzi egy helyen, hogy a református egyház mindig is ébredésre várt a két háború között. Ennek sok jele volt, sok imádság, sok küzdelem, sok akció, sok mozgalom. Aztán felteszi a kérdést, hogyan is vártuk és reméltük az ébredést? – mint ahogy ma is megkérdezhajjuk, hogyan és miképpen várjuk az ébredést? Miért imádkozunk? Azért, hogy Isten elevenítse meg az alvókat, adjon megtérőket, növelje az üdvözülők számával az anyaszentegyházát? Idézem a kritikus mondatát, nagyon elgondolkodtató: „Az egyház sokkal többet izgult a messze idegenbe szakadt tékozló fiú megtéréséért, akinek üdvösségéért nem tehetett semmit, mint szomszédjai megtéréséért, amiért tehetett volna”. Alkalmazom a mondatot: sok nagy nekiszánásunk van azokért, akik messze vannak, és nem is biztos, hogy mi tudunk érettük valamit tenni, miközben nem nagyon izgat bennünket, hogy mit tehetünk a szomszédunkért, akiért bizony tehetünk. Vezérelje Isten Szentleke úgy gondolatainkat és döntéseinket, hogy ez a – teológiailag persze mindenképpen megkérdőjelezhető – látás, amit Szikszai Béni a világháború környékén fogalmazott meg, az egyházunk életének más dimenzióiban mégse legyen igaz reánk nézve.

Mint mondtam, költségvetések, záró számadások lesznek előttünk. Hálával tartozom az egyházkerület, továbbá az egyházmegyék és gyülekezetek felelős gazdálkodóinak a szoros és fegyelmezett gazdálkodásért. Figyelem már régebb óta: püspöki szolgálatom kezdetén voltak nagyon súlyos fegyelmi ügyeink, anyagi visszaélések miatt, rossz gazdálkodás okán, hanyag gazdálkodás kapcsán. Reggeli imádságaimba veszem folyton, hogy ne kelljen eljárásokat indítani ilyen ügyekben sem. Meglehet, hogy van ilyen ügy, ám az Úristen kegyelmes, és nem tudunk róla – s majd Ő gondviselésével megoldja. Mégis, talán odaszámíthatom az imádság meghallgatások közé, hogy egyházkerületünkben gyülekezeteink, az intézmények, a megyék és a kerület szorosan és fegyelmezetten gazdálkodnak. És erre nemcsak Isten szent törvénye kényszerít bennünket (idézhethetném a Tízparancsolat minden idevonatkozó passzusát!), hanem külső eszközökkel is erre késztet bennünket Isten. Hadd idézzem a II. Helvét Hitvallást: a gondviselés eszközeit nem vetjük meg. A pontos és szoros gazdálkodás törvényi feltételeit külső eszköznek tekintem, a gondviselés eszközének, mely a védelmünkre szolgál. Jól gazdálkodni, becsületesnek lenni a jogos önvédelem kategóriájába tartozik.

Ilyen külső eszközöket hadd soroljak most fel, ámbár ezekről korábbi tanácsuléseken is szóltam. Tavaly aláírtuk Magyarország Kormányával a megállapodást, amelynek számos passzusa a kormányzattal, illetve az állammal való együttműködésünkre nézve fogalmaz meg irányelveket. Leginkább azonban, azt hiszem, a megállapodás a szabadságunkat biztosítja. Nemrégiben járt nálam egy holland újságíró, és azt firtatta, hogy vajon nem teszi-e ez a megállapodás az egyházat államigazgatási szervvé? Azt találtam mondani: éppen ellenkezőleg! Ez az egyezmény bizonyítja azt, hogy az állam és az egyház különválasztva működik együtt. Ez az okmány éppenséggel a szabadságunk garanciája, a megfelelő korlátok és feltételek között.

Ilyen külső eszköznek tekintem azokat a támogatásokat is, amelyeket az elmúlt esztendő végén kaptunk. Lett belőle itt-ott nagy hujjogtatás, hogy úgymond a reformátusok milyen sokat kaptak, mennyit kaptak, miért kaptak, bezzeg mások kevesebbet kaptak! Én nem akarok ezzel foglalkozni, csak tisztelettel jelzem, hogy ennek a támogatásnak a jóvoltából 134 gyülekezetünk jelentős beruházásokhoz jutott. Olyan támogatások ezek, amelyeket – és ne értse félre senki, nem cinikusan mondom – legfeljebb csak imádságba tudhattunk foglalni, hogy a temp-

lom, a parókia, a gyülekezeti ház megújulhasson; hogy a lelkipásztorok – a parókiákra gondolok – rendezettebb körülmények között élhessenek, hogy a gyülekezetek – a templomokra gondolok – ne egy lezüllött, leromlott istenházába menjenek. Ugyan miért baj az, ha szép az istenháza, ha tiszta, és nem kell attól félni, hogy leszakad a torony? (Sajnos, történt már ilyen.) Köszönet illeti ezért a támogatásért Kormányunkat! És hadd illesse köszönet mindekelőtt Veres Sándor főjegyző urat, továbbá a lelkészi főjegyző urat, az esperes urakat és a püspöki hivatal minden munkatársát, akik a segítségünkre voltak a támogatások eldöntésében, és kivitelezéshez szükséges szerződéseknek, munkaterveknek, programoknak a kimunkálásában. Szeretettel kérem a kedvezményezett gyülekezeteket, hogy most már – a négy hónapig tartó egyezkedések után és aláírván a szerződéseket – jussunk együtt alkotó nyugvópontra! Kérem, a támogatás arra költsék, amire aláírták, amire kapták – az anyaszentegyház épülésére!

Nagy összegű támogatást kaptunk külön olyan programra is, amelyről szintén szólnom kell. Egyszerű képpel szólva, egyházi közoktatási rendszerünk egy fordított piramishoz hasonlítható. Ha azt mondom, hogy a Károli Gáspár Református Egyetemnek több beiratkozott hallgatója van, mint ahány óvodásunk, akkor mindenki beláthatja ennek a képnek az igazságát. Most, ebből a külön állami támogatásból országos szinten mintegy 70-80 óvodát építhetünk, bővíthetünk, vásárolhatunk, egészíthetünk ki és újíthatunk fel akár teljes körűen. Egyházkerületünk esetében ez 30-35 óvodát fog jelenteni. Ezt a programot, mivel országos program, a zsinati iroda bonyolítja le. Kérek minden dunamelléki gyülekezetet, akik ennek a programnak a kedvezményezettjei, hogy legyenek némi türelemmel; össze kellett gyűjteni minden adatot, tény, mutatót. A Zsinati Tanács jövő heti ülése után a Zsinat Elnökségi Tanácsa még egyszer át fogja tekinteni az egész anyagot, és aztán születnek meg a döntések, és akkor indulhat el ez a több évig tartó program. Adja Isten, hogy legyenek új óvodáink, legyen több óvodásunk, de legyenek kiválóan képzett óvónőink, dadusaink, olyan személyek, gyülekezeti tagok, akik valóban Isten kegyelmével és szeretetével hordozzák gyermekeinket! És ahol óvoda fog létezni, de még nincs más közoktatási intézményünk, pl. általános iskolánk, jelzem előre, ott előbb-utóbb bekövetkezik majd, hogy iskolára is szükség lesz. Tehát a program nem 2-3 éves, hanem sokkal hosszabb távú.

Szeretnék ehelyt – az országgyűlési választások után, illetve a kormányalakítási tárgyalások és hírek fényében – köszönetet mondani azoknak a leköszönő minisztereknek, akik az előző kormányzati ciklusban segítségünkre voltak. Jó tárgyalópartnerek voltak, készségesek és segítőkészek, illesse őket köszönet! Nem szoktam politikusokról e helyről beszélni, mégis hadd mondjunk köszönetet a Dunamelléki Egyházkerületbe bekebelezett, jelenleg lelkészi szolgáltatást felfüggesztő Balog Zoltán exminiszter úrnak, aki hat évig vezette az Emberi Erőforrások Minisztériumát. Azt hiszem, mindannyian elmondhatjuk, hogy mindig a legnagyobb készséggel állt a rendelkezésünkre, gondolok itt az állam és az egyház imént említett megegyezésére, de a különböző támogatások megítélésére is. Megvallotta a múlt héten, mikor már búcsúzkodott a minisztériumtól, hogy azon túl is, amikről én tudhattam, igen sokan kaptak támogatást Dunamelléken. Egyszerűen, ha megtehettek, akkor külön, személyesen is köszönjétek ezt meg neki! Nemcsak egyszerű szép gesztus ez, hanem keresztyén kötelesség is. Nem is győzöm újra meg újra hangoztatni, hogy a keresztyén etikának, mitöbb, a keresztyén hitnek, a keresztyén élet-megszentelésnek van egy apró, ám fontos eleme, és pedig az, hogy ha kapunk valamit, ami nem járt, ami nem járandóság, ami nem volt beleírva a díjlevelünkbe, nem volt be tervezve a költségvetésbe, azt illik megköszönni. Mitöbb, meg kell köszönni! Az a nyugta. És annyit kell megköszönni, amennyit kaptunk – nem többet, nem kevesebbet! Tanuljuk meg ezt, mert, hogy Jézus példázatát idézzem, a világ fiai ebben a tekintetben is okosabbak nálunk. Ne

legyen ez így! Illesse tehát köszönet a leköszönő minisztereket, és közülük Balog Zoltán miniszter urat.

Új egyházi államtitkárság alakul, erről is tudunk. Az államtitkárság kikerül EMMI-ből, és a miniszterelnök általános helyetteséhez, Semjén Zsolthoz fog kerülni. Reméljük, hogy a kapcsolatunk ugyanolyan jó lesz, mint eddig volt! És erre sok megalapozott reményünk van. Ám itt azért szeretnék egy megjegyzést tenni. Még nem választották meg a miniszterelnököt, még csak felkérése van arra nézve, hogy alakítsa meg a kormányát, de a hírek nyomán már megindultak a levelek Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úrhoz, jó "református" módon: feljelentő levelek, és panaszlevelek. Ravasz László azt írja az életrajzában lemondására visszatekintve, hogy: inkább voltam bölcs, mint bátor. Most alkalmazom ezt a mondást is, és hadd kérjek mindenkit: inkább legyen bölcs, mint bátor a feljelentgetésben. Mert hadd mondjam meg őszintén – és Semjén Zsolt miniszterelnök helyettes úr nem fog ezért megsértődni –, egészen más dolog római katolikus miniszterrel, és római katolikus államtitkárral egyházunk ügyeiről tárgyalni, és egészen más néhány ügyben magyarázkodni. Inkább legyetek bölcssek, mint bátrak! Inkább legyetek tapintatosak, alázatosak, mint heveskedők. Mert nem fogják nekünk ezeket az ügyeinket megoldani, csak odateszik az asztalomra, és ha legközelebb megyek tárgyalni, akkor sarokba térdeltetnek kukoricára, hogy lám, a reformátusok az csak ilyen feljelentgetős fajta. Nincs református megtárgyalni való, nincs református program, csak magyarázkodni való van.

Hadd fűzzem hozzá azt is, hogy hálás vagyok, hogy a presbiteri tisztújítások többé-kevésbé békésen mentek végbe. Minden általános tisztújítás előtt kikészítem a rohamsisakot, amit Brugge-ben vettem egy ócskapiacon. Nos, ha általános tisztújítás van, kiteszem az asztalra, vajon fel kell-e venni, vagy sem? Hálás vagyok Istennek, hogy gyülekezeteink döntő többségében harag, sértődés, civakodás, veszekedés nélkül ment végbe a tisztújítás. Szomorú vagyok azonban, hogy néhány gyülekezetünkben sértődések, végleges lemondások, templomajtó csapkodása, kiabálások, dohogások történtek, és bizony, sajnos, egyházi perek is lettek. Nem méltó ez. Nem akarok és tudok ezekbe a civakodásokba beleszólni, hogy kinek volt igaza, és kinek nem. Aggódom is, hogy tán még egyházkerületi bírsági szintre is felkerülhet egy-egy ügy, és még azzal fogják támadni az elnökséget, hogy lám, a püspök itt elfogultan nyilatkozott. Pedig, ezekben az ügyekben nincs igaza senkinek. Tessék elolvasni a Római levél mai szakaszát. Nincs igazad, mert Istennel szemben soha nincs igazad. Tisztséget viselni az anyaszentegyházban nem rangnak, nem érdemnek, nem az elvégzett munka nyugtázásának a kérdése, hanem szent hívás és szent kötelesség. E helyről kérem a huzakodó atyafiakat, hogy vonják vissza panaszait – bármikor megtehetik! -, álljanak el a perekől, és imádkozzanak gyülekezetük békességéért! Nos, most éppenséggel nem lettek tisztségviselők, most éppenséggel nem választották meg őket arra a tisztre, amelyre méltónak gondolták magukat. Ám a pereskedéssel sokkal nagyobb kárt okoznak a gyülekezetnek, és az anyaszentegyház egész közösségének, mint ami hasznot remélnék maguknak az ügyvélt igazukból. Ez a mérleg. Erre tegyék rá magukat, meg szeretett egyházukat is és gyülekezetüket!

Egy különös örömről is szeretnék beszámolni. Bánom, hogy korábbi időszakban nem vettem bele magamat jobban az országgyűlési választások idején a kampányba. Sokan mondogatták is azóta, hogy nem voltam elég markáns, határozott állásfoglaló, kire kell szavazni, hogy kellene szavazni, stb. Azért nem csináltam ezt, mert nem szokásom. És hiszek a gondviselésben. A történelem Ura irányítja a mi kis életünket, Ő állítja fel a feltételeket, nem kell nekem ebben ugrálni. De tegnap történt valami. És azt tudom mondani, hogy végzetlenül hálás vagyok Istennek, hogy azok nyerték az országgyűlési választást, akik megnyerték, és nem azok, akik tegnap a Kossuth térre kiküldtek 40-50 hóbörgöt hangosbeszélővel felszerel-

kezve, meg némi zsebpénzzel ellátva. Ezek a hőbörgők, nem is tudom kik, eljutottak abba az állapotba, hogy Huszár Pált, egyházunk tiszteletben megöszült főgondnokát, Szenn Péter horvátországi püspököt megtaszigálták, és Gér András zsinati tanácsost megkiabálták, megköpdösték. E helyen szeretnék köszönetet mondani a rendőrségnek, amiért odaküldtek hatvan rendőrt a védelmükre. Mert hatvan rendőrnek kellett őket az őrzőgökök közül kivezetni. Én azt hittem eddig, hogy ilyen csak filmekben van: elszaladok egy taxiért, hozom az autót, kinyitom a taxiajtót, és tényleg úgy, ahogy a filmekben látni, lenyomják a fejét a főgondnoknak, és belövik a taxiba, aztán a rendőrök sorfalat állnak az autó körül is, hogy szegény taxis autóját szét ne verjék. Kik? Ők akarnak Magyarországon kormányozni? Ők szeretnék ennek az országnak a sorsát békeességben tovább vinni? Nos, véghetetlenül hálás vagyok Istennek, hogy azok kapták a kormányalakítási mandátumot, akik kapták, és csak kívánni tudom, hogy békeességre, jólétre, felvirágzásra vezessék az országot! Erről ennyit. Majd írunk egy levelet a rendőrségnek, és megköszönjük a védelmüket. Ugye, milyen érdekes? 2006-ban egyházkerületi közgyűlésünk arról hozott határozatot, és el is küldtük az akkori rendőrtábornoknak, amiben felróttuk nekik, hogy ártatlan tüntetőket véresre vertek, némelyek szemét kilőtték. Tizenkét év után pedig köszönetet mondunk a rendőrségnek, amiért egy ártatlan öregember életét megoltalmazták. Ennyit a kampányról visszamenőleg, ennyit az országgyűlési választásokról. Köszönjük szépen, Gyuri bácsi.

A zsinatról is szeretnék néhány szót szólni, hiszen éppen a zsinatra mentünk volna a Parlamentből, ahol tanúi lehettünk az országgyűlési képviselők eskütételének. A legutóbbi zsinatunkon elfogadtuk a hosszú ideje vajúdó nyugdíjtörvényt. Remélem, ezzel nyugvópontra is jutott sok nehéz kérdés. Néhány zsinati atyafi jelezte, a többórás, heves vitatkozás után, hogy volna még egy-két finomítani való. Testvérek, engedjétek meg, 16 éve körömrészelőzzük ezt a nyugdíjtörvényt – és működik! A lelkészek befizetik a járandóságot, a nyugdíjasoknak megállapítják a nyugdíját, és megkapják időben és rendben, a gyesen lévő lelkésznök megkapják a gyeset, az árvaellátásban részesülők megkapják az árvaellátást. Ne reszelgessük már tovább a paragrafusokat, mert akkor újra 16 évig fogunk erről vitatkozni. Nem mondom, hogy ez a médek és perzsák törvénye, de jussunk nyugvópontra! Örömmel jelentem továbbá, hogy zsinatunk elfogadta a református egyház gazdasági törvényét is. Emiatt is hosszú ideig tartó vitatkozások voltak. De immár azok a gyülekezeteink, amelyek csak hitéleti bevételekből gazdálkodnak, e törvény értelmében – természetesen szigorú szabályok között – mentesülnek az alól, hogy úgy kelljen gazdálkodniuk, mintha multinacionális cég lennének, Igen, a korábbi törvényünk mintha erről szólt volna. Köszönöm a zsinati tagok bölcsességét, köszönöm eszereinknek azt a több évig tartó szívós, fáradhatatlan munkát, amivel elindították és végigvitték ennek a törvénynek a módosítását. Sokszor voltunk együtt keserű pillanatokban is, úgy érezve, hogy nem lesz ebből semmi. Végül is lett. Jobb és tisztább törvényi feltételek között tudunk gazdálkodni. Lassan készül énekeskönyvünk is, a zsinat elfogadta az készülő új énekeskönyv számozási rendjét, illetve az új anyag első felét, mintegy kilencvenegynéhány éneket, amit egy kis füzetbe foglalva be is mutattak a zsinaton, ez az anyag már bekerül az új énekeskönyvbe. Még nagyjából ugyanennyi új ének van hátra, ezt is a zsinaton fogja bemutatni a bizottság. Reméljük, hogy mire az Úr Jézus Krisztus országa elérkezik, addigra már egy új református énekeskönyvvel állhatunk oda a mennyei kórusba Őt dicsőíteni! Lassan járj, tovább érsz, szokták mondani. Na de ilyen lassan? Nem tudom. De a törvények sorsából okulva, legyünk azért jó reménnyel!

Végül szeretnék Tökéczki Lászlóról még egy szóban megemlékezni. Egyházunk rendszerváltás utáni időszakának ő volt az egyik legmeghatározóbb személyisége, befolyással bíró értelmiségi tagja. Csak két vonatkozást hadd említsek, hogy kegyelettel őrizzük majd emlékét. Egyrészt: ő maga tanárember volt, és - idősebb lelkészek talán felidézhetik - a rendszerváltás

táján önként, szívesen, ingyen belátogatott a budapesti teológiára német nyelvet oktatni, sőt, ha kellett, az egyháztörténet oktatásába is bekapcsolódott. Minden megnyilatkozásában sürgette, bátorította, és ha kellett, követelte az egyházi iskolarendszer folyamatos bővítését. Olyan tanárok kiképzését, akik a szó legjobb értelmében egyházunk elkötelezett tagjai, hitben és a tradíciók megőrzésében is. Közbe vetem, boldogok lehetünk, hogy szegény Tőkéczi László nem érte meg azt, hogy Marx Károly kétszázadik születési évfordulójára a magukat keresztyéndemokratáknak nevező politikusok is elmentek a Trierben felállított szobra előtt hajlongani. Ámbár, Tőkéczi főgondnok úra humorát ismerve, lehet, hogy megjegyezte volna, hogy nekünk van egy másik kétszázadunk: kétszáz évvel ezelőtt született Semmelweis Ignác. Legyünk rá büszkék, emlékezzünk az édesanyák megmentőjére! A másik, amit fontosnak tartok megemlíteni Tőkéczi László munkásságából, az a tehetséggondozás. Még nem voltak egyesületek, alapítványok, nagy, hitből felbuzgó segítő szándékok, még csak sovány kis iskolarendszerünk volt a kilencvenes évek elején, amikor ő már alapítványt tett tehetséggondozásra. És ez az alapítvány sok-sok nehéz helyzetű, szegény sorsú református család tehetséges gyermekét segítette mindaddig, amíg ebben az alapítványban volt pénz. Mára átalakult a világ, és más is felfedezte, hogy a tehetséget lehet segíteni. De ő mindig rendkívül büszke volt, amikor közzétették az iskolai kompetenciaméréseket. Mert attól, hogy néhány egyházi iskolánk az összes mutatót együttvéve hátul állt, attól nem kellett és nem kell ma sem kétségbeesni. Persze, nincs légkondicionált tornatermük, nincs vízcserélős uszodájuk, nincs EU-szabványnak megfelelő kémiaszertárunk, ahol új nyomelemeket is fel lehet fedezni - de vannak tehetségeik. A kompetenciamérések pedig azt mutatják, hogy egyházi iskoláink igen erősen az első harmadban vannak. Ez a dicsérete, és legyen is mindig ez a dicsérete az egyházi iskolarendszerünknek, mert ez méltó ahhoz a régi, református iskola-hagyományhoz, amely a török hódoltság idején kezdődött, a szétszórt, megdúlt, megvert, meggyötört országban, amikor a kollégiumokba összegyűjtötték a tehetséges gyerekeket, és akinek valóban volt tehetsége, azt kikupálták és segítették. Ezt személyesen is mondhatom, mert édesapám, aki félárva cselédgyerek volt, annak idején Nagybecskereken tehetséggondozó magyaroknak köszönhetette, hogy leérettségizhetett. Anyai dédapám pedig, aki Tiszalúcról Sárospatakra szökött, tehetséges parasztyerek lévén, csak a szülei nem akarták, hogy tanuljon, de megszökött, szolgálóként – talán a régiek tudják, hogy mit jelent ez – érettségizhetett és teológiát is végezhetett. Tőkéczi László öröme és boldogsága az volt, ha értesülhetett, hogy egyházunk végzi ezt a munkát és ezt a szolgálatot. Tartson meg bennünket ebben a jó Isten, és őrizzük meg így Tőkéczi László emlékét. A zsinaton tanácskoztunk arról is, és ez így is lesz, hogy előbb-utóbb létesíteni fogunk egy olyan alapítványt, tehetséggondozó alapítványt, amely Tőkéczi László nevét meg fogja örökíteni. Erre nézvést majd a Dunamelléki Egyházkerület esperesi kollégiuma fog kezdeményező lépéseket tenni.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Igen hálás vagyok a gondviselés eszközeinek; most sorolom visszafelé haladva. Tegnap óta a magyar rendőrségnek. Igen hálás vagyok annak, hogy továbbra is békében folytathatjuk munkánkat, nem kell attól szoronganunk, hogy ellenséges, egyházellenes kormányzat lép munkába. Igen hálás vagyok Istennek, hogy külső törvények, feltételek is kényszerítenek bennünket arra, ha olykor meg is romlott a szívünk, hogy tisztességesek, becsületesek, céltudatosak és áldozatkészek legyünk. Legyünk így együtt egyházkerületi közgyűlésünkön, és tárgyaljunk meg az elénk kerülő ügyeket. Köszönöm, hogy meghallgattatok.

Az Egyházkerületi Közgyűlés 2018. május 9-én tartott ülésének határozatai

8. Püspöki jelentéshez fűződő határozatok

Előterjeszti: Szabó Ferenc főjegyző

Határozat:

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a püspöki jelentést, azt teljes terjedelmében megjelenteti az egyházkerületi közlönyben.
2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés kegyelettel emlékezik meg **dr. Tőkéczi László** egyházkerületi főgondnokról. Életét és szolgálatát példaként állítja Egyházkerületünk közössége elé. Hűséggel és nagy odaadással végzett szolgálatáért hálát ad a mindenható Istennek. Emléke legyen áldott!

9. Az egyházkerületi főgondnoki tisztség megüresedése

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a megüresedett egyházkerületi főgondnoki tisztségre elrendeli a választást.

10. Intézmények 2017. évi zárszámadásai

Előterjeszti: Derzsi György

Határozat:

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a számvevői jelentést tudomásul veszi.
2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a
 - Gyökössy Endre Református Óvoda,
 - Sylvester János Református Gimnázium, Szakközépiskola és Szakképző Intézmény,
 - Baár-Madas Református Gimnázium Általános Iskola és Kollégium,
 - Ráday Gyűjtemény
 - DRE Konferenciatelep, Tahi
 - Ráday Felsőoktatási Diákotthon
 - Kárpát-medencei Ifjúsági Központ
 - Dunamelléki Református Egyházkerület Székháza és Konferencia Központja
 - Dunamelléki Református Egyházkerület2017. évi beszámolóit és költségvetési beszámolóit elfogadja.

11. Egyházmegyék 2018. évi költségvetései

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyja az egyházmegyék 2018. esztendőre szóló költségvetéseit, teljesítésükhöz Isten áldását kéri.

12. KGRE Hittudományi Kar

Előterjeszti: Dr. Kocsev Miklós

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a KRE HTK dékánjának jelentését a 2017-es tanévről. Az oktatók további munkájára, a hallgatók lelkeszi szolgálatra való felkészülésére továbbra is Isten áldását kéri.

13. KGRE Tanítóképző Főiskolai Kar

Előterjeszti: Dr. Szenczi Árpád

Határozat:

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a 2017/2018-as tanévről szóló jelentést elfogadja.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés támogatja a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karának kérését, és egyben felhívja a gyülekezetek lelkipásztoraiknak figyelmét a Kar 2018-as hitéleti felvételi lehetőségeire.

14. Ráday Gyűjtemény

Előterjeszti: Dr. Berecz Ágnes

Határozat:

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a Ráday Gyűjtemény 2017. évi munkajelentését.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés örömet fejez ki, hogy a Bibliamúzeum az AVICOM nemzetközi Fesztiválról három díjat is elhozott.

3. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés örömet fejez ki, hogy a Bibliamúzeum a Reformáció500 alatt missziós cézzal ingyenesé tette látogathatóságát.

4. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés örömet fejez ki a Ráday Könyvtár újabb tereket nyitott meg olvasói számára.

15. Jelentés a Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezetről

a. budai oldal

Előterjeszti: Márkus Tamás András lelkipásztor

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet (BREFGY) 2017/2018-as tanévről szóló jelentést.

15. Jelentés a Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezetről

b. pesti oldal

Előterjeszti: Győrffy Eszter

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a Pesti Református Egyetemi Misszió (Promissz) 2017/2018-as tanévről szóló jelentést.

**15. Jelentés a Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezetéről
c. Műszaki Egyetem**

Előterjeszti: dr. Németh Balázs lelkipásztor

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen folyó szolgálatról készített jelentést.

16. Jelentés a Lelkésztovábbképző Intézetéről

Előterjeszti: Szabó Gabriella

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a jelentést elfogadja.

17. Egyházkerületi Székház és Konferencia-központ

Előterjeszti: Veres Sándor főigazgató

Határozat:

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a DRESZKK 2017. évi munkájáról szóló jelentést elfogadja.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés megköszöni Szegváry Veronikának és Szegváry Gáborné (Éva Néninek) a Galyai Konferencia Központunkban végzett áldozatos munkáját.

18. Ráday Felsőoktatási Diákotthon

Előterjeszti: Veres Sándor főigazgató

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Ráday Felsőoktatási Diákotthonról szóló jelentést elfogadja.

19. Az egyetemi gyülekezet alapító okiratának módosítása

Előterjeszti: Szabó Ferenc főjegyző

Határozat:

1. A korábban Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet (továbbiakban: BREFGY) és Pesti Református Egyetemi Misszió (Promissz) néven működő egyetemi gyülekezetekből a BREFGY jogfolytonosságaként egy egyetemi gyülekezet alakul. A misszió új neve: **Budapesti Református Egyetemi Misszió.** (továbbiakban BREM)

A Keresztkapcsolat Mérnökmisszió – Műegyetemi Református Közösség szerves része a Budapesti Református Egyetemi Missziónak.

A BREM jogi státusza: A Dunamelléki Református Egyházkerület, (ezután: DRE) fenntartásában és törvényes rendjén belül működő önálló jogi személy.

A BREM gazdálkodása: A BREM a DRE költségvetési támogatásával önállóan gazdálkodik.

A BREM-ben a lelkészi szolgálatot két teljes állású és egy félállású lelképásztor végzi.

A BREM szervezeti és működési szabályzatát a következő közgyűlésen fogadja el a testület.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés az egyetemi gyülekezetnek a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratát elfogadja.

Budapesti Református Egyetemi Misszió ALAPÍTÓ OKIRATA

1. Az alapító megnevezése:

A Magyarországi Református Egyház Dunamelléki Református Egyházkerülete.

2. A misszió/alapítvány neve:

Budapesti Református Egyetemi Misszió (továbbiakban: BREM)

3. A misszió jogi státusza:

A **Dunamelléki Református Egyházkerület**, (ezután: DRE) fenntartásában és törvényes rendjén belül működő önálló jogi személy.

4. A misszió székhelye:

A Lágymányosi Ökumenikus Központ (Budapest 1117, Magyar Tudósok körútja 3.), amelyben helyet kap a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa, a Református és Evangélikus Egyetemi lelkészség.

5. A misszió telephelyei:

Lágymányosi Ökumenikus Központ (Kápolna, Iroda, tanácstermek).

A Pesten működő misszió telephelye: Budapest, 1085, Horánszky utca 26.

A Keresztkapcsolat Mérnökmisszió – Műegyetemi Református Közösség telephelye: 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 7-9., R épület.

Valamint a Főváros egyetemei, főiskolái, kollégiumai, ahol a gyülekezet programjai megvalósulhatnak.

6. A misszió gazdálkodása:

A BREM évenként a DRE költségvetéséből benyújtott költségvetés alapján elkülönített, rendszeres támogatásban részesül, melyet a Kerület negyedévenként utal át a BREM bankszámlájára. A misszióvezető lelkész(ek) javadalmát az Egyházkerület az általa megfogalmazott díjlevelél(ek) alapján biztosítja. A költségvetési támogatás mellett önálló bevételek: perselypénz, adományok, pályázatokon befolyó összegek. A BREM beszámolási kötelezettséggel tartozik a DRE püspöki hivatalának, évenként zárszámadást és vagyonleltárt készít. A gazdálkodásért felelős személy a mindenkori vezető egyetemi lelkész.

7. A misszió feladata, tevékenysége:

A Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet 1989-ben: „missziói és katechetikai céllal jött létre, a Budapesten tanuló református egyetemista és főiskolás fiatalok és oktatók közötti evangéliumi munkára azért, hogy a jövő hívó református értelmiségét hitében és küldetéstudatában megerősítse, felkészítse a gyülekezetekért való minősített szolgálatra” A BREFGY ma is a kezdetben megfogalmazott célokat tartja irányadónak. Ennek alapján kiemelt feladata, hogy a vidékről jött, illetve fővárosi

egyetemi és főiskolai hallgatók lelki-szellemi otthona legyen. Valamint hogy fórumot biztosítson a szellemi növekedést elősegítő eszmecserére a hitvalló értelmiségi létre való felkészítés jegyében.

8. A misszió működési rendje, vezetése:

A DRE törvényeit figyelembe véve a BREM működési rendjét az alábbiakban határozza meg.

A BREM tagjai lehetnek azok a református egyetemisták, főiskolások és felsőfokú képzésben részt vevő hallgatók, továbbá fiatal értelmiségiek, akik rendszeres résztvevői az istentiszteleti közösségnek, programjainak, valamint feliratkoznak a gyülekezet nyilvántartásába.

A lelkész vagy lelkészek munkájukat a választott vezetői testülettel közösen végzi. A választott testület tagjai a gyülekezet szolgáló közösségéből választott gyülekezeti tagok lehetnek. A vezető testület szolgálatát presbiteri rend szerint végzi. A BREM helyzetének sajátosságából fakadóan e testület tagjait egy évre választja meg.

9. A misszióvezető megbízásának, kinevezésének rendje:

A misszióban a lelkészi szolgálatot két teljes állású és egy félállású lelkipásztor végzi. A BREM lelkészi állásának megüresedése esetén a DRE pályázatot ír ki, melynek betöltéséről a beérkezett pályázatok alapján a DRE Elnöksége dönt a BREM vezető testületével történő egyeztetés alapján. Majd a lelkészi állás(ok) betöltését Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá. A lelkész(ek) püspöki kinevezés után foglalja el állását, akit ünnepélyesen iktatnak be a BREM misszió vezetői szolgálatba.

10. Képviselőre jogosult:

Kinevezett egyetemi vezető lelkész.

11. A BREM alapításáról és megszüntetéséről a DRE közgyűlése jogosult határozni.

12. A BREM megszűnése esetén ingó és ingatlan vagyona a DRE tulajdonába kerül.

Dátum: **2018. május 9.**

20. Kaszás László örökségének elfogadása

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Kaszás László Kálmán végrendeletében foglalt örökséget elfogadja.

21. Telekegyesítés a Hungária körút 200. sz. alatti ingatlanon

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Budapest belterület 29768/2. helyrajzi szám alatt található, az Egyházkerület tulajdonában álló telekrésznek a Bethesda Gyermekkorház ingatlanjával történő egyesítéséhez hozzájárul.

22. Használati jog bejegyzése a Sylvester Gimnázium ingatlanára 2096-ig

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés, mint a Sylvester János Református Gimnázium és Szakgimnázium fenntartója, tudomásul veszi a használati jog bejegyzését az Egyházkerület javára a Budapest XIV. kerület belterület 31911/20. helyrajzi számon felvett ingatlanra 2096. május 6-ig terjedően.

23. Lelkészi képesítések hatályban tartása

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

1. **Kiss Katalin** lelkipásztor lelkészi képesítését – a felterjesztő egyházmegye javaslatát tudomásul véve – a Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés nem tartja hatályban.
2. **Nagyné Börzsönyi Judit** lelkipásztor lelkészi képesítését – a felterjesztő egyházmegye javaslata alapján – a Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés 2023. május 9-ig hatályban tartja.
3. **Bocskorás Bertalan** lelkipásztor lelkészi képesítését – a felterjesztő egyházmegye javaslata alapján – a Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés 2023. május 9-ig hatályban tartja.
4. **Bocskorás Enikő** lelkipásztor lelkészi képesítését – a felterjesztő egyházmegye javaslata alapján – a Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés 2023. május 9-ig hatályban tartja.

24. Ajánlás a zsinati tanács és a zsinati gazdasági bizottság 1-1 lelkészi tagjára

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a zsinati tanácsba Szabó Ferenc vértessaljai esperest, egyházkerületi lelkészi főjegyzőt, a zsinat gazdasági bizottságába pedig Bán Béla bács-kiskunsági esperest ajánlja megválasztani.

25. Felhatalmazás lelkészi vizsgára jelentkezők ajánlására

Előterjeszti: Szabó Ferenc

Határozat:

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés felhatalmazza az elnökséget, hogy az egységes lelkészképesítő vizsgára jelentkezőket az érintettekkel megtárgyalja és a jelentkezőket – amennyiben az egyházmegyei tanúsítványokat megkapják – az Egységes Lelkészképesítő Bizottsághoz fölterjessze.

2018. március 1. – 2018. május 15. között jelentett személyi változások

BARANYA

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

Fényes Endre – Komlóra hl.

Pál Tamás – Sellyére hl.

BÁCS-KISKUNSAÉG

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

Farkasné Tóth Zsuzsanna Ágnes – Dunaszentbenedekre hl.

Eke László – Szalkszentmártonra sl.

Riczuné Kiss Georgina Orsolya – Nagykőrösről Kecskemét-Hetényegyházára megv. lelkész

BUDAPEST-DÉL

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

Bedekovics Péter Pál – zsinati ifjúsági iroda vezetője

Alföldy-Boruss Dezső – Bp-Kispest-Wekerletelepre hl.

SZÜLETETT:

Ablonczy Áron 1. gyermeke – Berta

Rápolty Dávidné 3. gyermeke – Emma

NYUGDÍJBA MENT:

Alföldy-Boruss Dezső – Bp-Kispest-Wekerletelep

BUDAPEST-ÉSZAK

-

DÉLPEST

SZÜLETETT:

Gyimóthy Zsolt 7. gyermeke – Ében Dalia

Nagyné dr. Csobolyó Eszter 1. gyermeke – István Koppány

Stefán Attila 2. gyermeke – Alina

ÉSZAKPEST

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

Márkus Gábor – Kosdra hl.

SZÜLETETT:

Ruzsa-Nagy Zoltán 2. gyermeke – Eliána Róza

TOLNA

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

Papp Zsolt Endre – Ócsényre hl.

NYUGDÍJBA MENT:

Szerdahelyi Józsefné – Böleske

VÉRTESSALJA

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

Eisenbacher Péter – Alcsúton hl.

Jakab Erika – Iváncsán hl.

Maksai Attila – Kárpátaljáról Seregélyesre megválasztott lelkész

Mezei-Ablonczy Blanka – Tiszáninnenről Csabdira missziói lp.

SZÜLETETT:

Országh István 3. gyermeke – Dorottya

NYUGDÍJBA MENT:

Jakab Erika – Iváncsa

ELHUNYT NYUGDÍJAS LELKIPÁSZTOROK:

Dr. Bartháné Timár Judit – Szentendre

Kiss Mihály – Vasad

Dunamelléki Református Egyházkerületi Közlöny

a Dunamelléki Református Egyházkerület hivatalos időszaki lapja
1092 Budapest, Ráday u. 28.

Felelős szerkesztő: Szabó Ferenc lelkészi főjegyző
Szerkesztő: Kardos Ábel püspöki titkár
e-mail: ph@raday28.hu

18